

naturligt i Forbindelse med Bestemmelserne om Klagerens Udeblivelse og Følgerne heraf ogsaa kort at angive Følgerne af indklagedes Udeblivelse.

Ændringsforslag Nr. 97 til § 266, stillet af Udvalgets Flertal, gaar ud paa at forebygge de formentlig temmelig hyppigt forekommende Misbrug af den nuværende Adgang til at lade Forlig, afsluttede uden for Forligskommissionen, f. Eks. paa Sagførerkontorer, i Forligskommissionen forsyne med Eksekutionskraft. Det passer ikke med, at Sagførerne ere udelukkede fra at møde i Forligskommissionen og berøver den svagere Part den Hjælp, han ellers kunde have af Forligsmæglernes Raad og Vejledning i Henseende til, hvad han indlader sig paa ved Forliget. Ligeledes giver det en Lejlighed til at skade en Mands øvrige Kreditorer, f. Eks. ved at afslutte Forliget paa et langt fra liggende Sted, saa at de derved holdes i Uvidenhed om det og derfor ikke træffe de Forholdsregler, hvortil de ellers i den Anledning vilde have følt sig opfordrede.

Om Ændringsforslagene Nr. 98 og 99 til § 268 bemærkes, at det vel ikke kan være denne Lovs Mening at forandre den gældende Rets Regler om den Hemmeligholdelse, som Love eller andre Forskrifter maatte tilsikre Borgerne ogsaa med Hensyn til deres private Anliggender; det foreslaas at give Paragraffen en Affattelse, som intet præjudicerer i denne Henseende, idet det i det givne Tilfælde vil være Rettens Sag dels at fortolke vedkommende Bestemmelse og derefter afgøre, om dens Mening er at sikre den private ogsaa mod, at det, der skal hemmeligholdes, fremdrages ved Vidneførsel, dels, for saa vidt Talen er ikke om en Lov, men om en administrativ Forskrift, at afgøre, om denne, som given i Henhold til en Lovbemyndigelse eller paa andet lignende Grundlag, er gyldig og bindende for Domstolene.

Ændringsforslaget Nr. 100 til § 269 gaar ud paa at strække Retten til at nægte sit Vidnesbyrd paa Grund af egen Interesse noget længere end Kommissionsforslaget og Lovforslaget. Det synes Udvalget

at være for meget forlangt, at en Privatmand i en rent civil Sag, hvor altsaa ingen højere offentligretlig Interesse er til Stede, skal være nødsaget til at bringe en anden Privatmand i en ham uvedkommende Sag det Offer at aflægge et Vidnesbyrd, som kan skade hans egne Interesser i væsentlig Grad, ja endog maaske paadrage ham selv Skade af en meget større Værdi end det, hele Sagen drejer sig om. Muligvis gaar den gældende Ret noget for vidt, for saa vidt som det antages, at enhver direkte Interesse, selv om den er i og for sig ubetydelig, giver Ret til at nægte at vidne, og det er derfor foreslaaet, at Vidnet kun kan vægre sig, naar Vidnesbyrdet kunde paadrage det et væsentligt Formuetab eller anden dermed i Klasse staaende Skade, ved hvilket sidste der navnlig er tænkt paa Fabrikations- eller andre Forretningshemmeligheder, hvis Aabenbarelse kan skade Vidnet meget alvorligt, om det end ikke i Øjeblikket er muligt at anslaa Skaden derved til et bestemt Beløb. Derimod synes Lovforslaget at gaa Vidnet for nær, naar kun Tab af Velfærd skal give Ret til at nægte sit Vidnesbyrd; Tab af flere Tusinde Kroner behøver for en velstaaende Mand ikke at være Tab af Velfærd, uagtet det nok derfor kan være meget føleligt for ham, men at han i en anden privats Interesse skulde udsætte sig herfor og maaske endog i en Sag, der kun drejer sig om et ringe Beløb, synes ikke at være billigt. Vidnet maa naturligvis nærmere oplyse, at dets Vægning er begrundet, og det kan jævnlig være vanskeligt nok for Vidnet, men det ses ikke, at dette bliver anderledes, enten Reglen formuleres paa den ene eller den anden Maade, eller anderledes end det er nu. Og hvad Rettens Bedømmelse af Forholdet angaar, da er det vistnok ikke mindre vanskeligt at bedømme, om noget kan kaldes „Tab af Velfærd“, end om det kan kaldes „væsentlig Formuetab“; det sidste vil efter Udvalgets Skøn i Reglen være lettere. Thi for at afgøre, om noget er Tab af Velfærd, er det nødvendigt at have en anderledes omfattende Oversigt over en Mands hele økonomiske